

PRESSEMEDDELELSE NR. 125/24

Luxembourg den 12. august 2024

Den Europæiske Unions Ret tillægges kompetence til at påkende præjudicielle spørgsmål på seks særlige områder

Gennemførelsen af denne delvise overførsel af Domstolens præjudicielle kompetence til Retten ligger i forlængelse af reformen af Den Europæiske Unions retslige struktur og vedrører de præjudicielle spørgsmål, der vil blive forelagt efter den 1. oktober 2024

En vigtig ændring af statuten for Den Europæiske Unions Domstol, der offentliggøres dags dato i *Den Europæiske Unions Tidende*¹, træder i kraft den 1. september. Denne ændring indebærer bl.a. en delvis overførsel af Domstolens præjudicielle kompetence til Retten, som vil finde anvendelse fra den 1. oktober 2024. Den nævnte overførsel vedrører seks særlige områder: det fælles merværdiafgiftssystem, punktafgifter, toldkodeksen, tariferingen af varer, kompensation og bistand til flypassagerer i tilfælde af boardingafvisning eller ved forsinkelse eller aflysning af transportydelser samt ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner. Ændringen af statuten fastsætter desuden med virkning fra den 1. september 2024 en udvidelse af ordningen med forudgående bevilling af appeller.

Reformen har til formål at lette Domstolens arbejdsbyrde på det præjudicielle område og gøre det muligt for Domstolen at fortsætte med inden for rimelige frister at varetage sin opgave med at sikre overholdelsen af lov og ret ved anvendelsen og fortolkningen af traktaterne. I 2001 fastsatte Nicetraktatens ophavsgivere en mulighed for, at Retten kunne involveres i behandlingen af visse anmodninger om præjudiciel afgørelse, men statuten er ikke siden da blevet tilpasset i dette øjemed. I løbet af de seneste fem år er der imidlertid konstateret en strukturel og væsentlig stigning i antallet af sager². Sideløbende med denne udvikling er de sager, der vedrører bl.a. spørgsmål af forfatningsmæssig karakter eller spørgsmål relateret til de grundlæggende rettigheder, blevet mere komplekse og følsomme. Reformen vil gøre det muligt for Domstolen at fokusere på sin opgave med at beskytte og styrke EU-rettens ensartede anvendelse og sammenhæng. Retten er i stand til at klare denne ekstra arbejdsbyrde og vil behandle de præjudicielle spørgsmål, der vil blive forelagt den, således at de nationale retsinstanser og de berørte gives de samme garantier som dem, Domstolen giver.

Reformen består i det væsentlige af tre dele, hvis hovedlinjer er beskrevet nedenfor.

Delvis overførsel af den præjudicielle kompetence til Retten

Den første del af reformen vedrører **overførslen af Domstolens kompetence til at træffe afgørelse i præjudicielle sager til Retten**, som har to dommere pr. medlemsstat. Af hensyn til retssikkerheden **vedrører** overførslen **kun seks** klart afgrænsede **områder**, der i tilstrækkelig grad kan udskilles fra andre områder, og som har givet anledning til en betydelig praksis ved Domstolen. Retten får således kompetence til at træffe afgørelse om anmodninger om præjudiciel afgørelse, der udelukkende henhører under et eller flere af følgende seks særlige områder:

1. det fælles merværdiafgiftssystem

2. punktafgifter
3. toldkodeksen
4. tariferingen af varer i den kombinerede nomenklatur
5. kompensation og bistand til flypassagerer ved boardingafvisning eller ved forsinkelse eller aflysning af transportydelse
6. ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner.

Disse områder rejser sjældent principielle spørgsmål, der kan påvirke EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng. Der foreligger allerede en omfattende praksis fra Domstolen herom, hvilket bør gøre det muligt for Retten at støtte sig på tidligere afsagte domme. De nævnte områder udgør ca. 20% af de præjudicielle forelæggelser, der indgives til Domstolen, hvilket er et antal sager, der er tilstrækkeligt stort til at medføre en reel lempelse af dennes arbejdsbyrde. Domstolen vil således i højere grad kunne fokusere på sine opgaver som Den Europæiske Unions øverste domstol med hensyn til traktaternes fortolkning.

Domstolen vil fortsat have kompetence til at træffe afgørelse om anmodninger om præjudiciel afgørelse, der – selv om de er knyttet til de ovenfor nævnte særlige områder – også vedrører andre områder. Den vil også bevare sin kompetence med hensyn til anmodninger om præjudiciel afgørelse, der – selv om de henhører under et eller flere af de særlige områder – rejser selvstændige spørgsmål om fortolkningen af: 1) den primære ret, herunder Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, 2) folkeretten eller 3) generelle EU-retlige principper. Retten vil endvidere kunne henvise en sag til Domstolen, der henhører under Rettens kompetence, men som kræver en principafgørelse, der kan påvirke EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng.

Af hensyn til retssikkerheden og til en hurtig behandling **skal alle anmodninger om præjudiciel afgørelse indgives til Domstolen**, således at denne efter de nærmere regler, der er fastsat i dens procesreglement, kan afgøre, hvorvidt anmodningen udelukkende henhører under et eller flere af de fastsatte særlige områder, og hvorvidt den derfor skal overføres til Retten. Af hensyn til retssikkerheden og gennemsigtigheden vil Domstolen eller Retten i sin præjudicielle afgørelse kort begrunde, hvorfor denne har kompetence til at behandle det spørgsmål, der er forelagt med henblik på præjudiciel afgørelse.

Udviklinger, der finder anvendelse på alle præjudicielle sager

Den anden del af reformen omfatter to udviklinger, der er fastsat i ændringsforordningen til statuten, og som vil finde anvendelse på samtlige anmodninger om præjudiciel afgørelse, uanset hvilket område der er tale om, og uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt de eventuelt skal overføres til Retten.

For det første vil alle anmodninger om præjudiciel afgørelse – ligesom det allerede er tilfældet for samtlige medlemsstater og Kommissionen – fremover blive meddelt Europa-Parlamentet, Rådet og Den Europæiske Centralbank, således at de kan vurdere, om de har en særlig interesse i de indbragte spørgsmål, og om de følgelig ønsker at udøve deres ret til at indgive skriftlige indlæg eller andre skriftlige udtalelser.

For det andet er det med henblik på at styrke **gennemsigtigheden og åbenheden** i den præjudicielle procedure og muliggøre en bedre forståelse af de afgørelser, som Domstolen og Retten afsiger, fastsat, at i samtlige præjudicielle sager skal de indlæg eller skriftlige udtalelser, der indgives af en berørt, som er omfattet af statuttens artikel 23, **offentliggøres på Domstolens websted** inden for en rimelig frist **efter sagens afslutning**, medmindre denne berørte gør indsigelse mod offentliggørelsen af vedkommendes eget indlæg eller egne bemærkninger.

Udvidelse af ordningen med forudgående bevilling af appeller

Reformens tredje del har til formål at bevare effektiviteten af appelproceduren til prøvelse af Rettens afgørelser, henset til det store antal appeller, som iværksættes for Domstolen. For at give Domstolen mulighed for at koncentrere sig om de appeller, der rejser vigtige retsspørgsmål, **udvides ordningen med forudgående bevilling**

af appeller ³ til også at omfatte andre afgørelser, som træffes af Retten.

Ordningen med forudgående bevilling fra Domstolen vedrører appeller i sager, der allerede har været genstand for en dobbelt prøvelse, først ved en uafhængig appelinstans i et EU-organ, -kontor eller -agentur og dernæst ved Retten. På nuværende tidspunkt vedrører denne ordning de afgørelser, der er blevet truffet af fire appelinstanser og derefter anfægtet for Retten, og som er nævnt i statuttens artikel 58a (jf. punkt 1-4 nedenfor). Med den ændring af statutten, der træder i kraft den 1. september, tilføjes seks nye uafhængige appelinstanser til de fire nuværende, hvorved deres samlede antal øges til ti. Der er tale om appelinstanserne i:

1. Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) (Alicante, Spanien)
2. EF-Sortsmyndigheden (CPVO) (Angers, Frankrig)
3. Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) (Helsinki, Finland)
4. Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA) (Köln, Tyskland), hvortil kommer appelinstanserne i:
5. Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) (Ljubljana, Slovenien)
6. Den Fælles Afviklingsinstans (Afviklingsinstansen) (Bruxelles, Belgien)
7. Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) (Paris, Frankrig)
8. Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA) (Paris, Frankrig)
9. Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA) (Frankfurt am Main, Tyskland)
10. Den Europæiske Unions Jernbaneagentur (ERA) (Valenciennes, Frankrig).

I øvrigt vil ordningen med forudgående bevilling også finde anvendelse på de appeller, der iværksættes til prøvelse af de afgørelser fra Retten, som vedrører en afgørelse truffet af en uafhængig appelinstans, der er nedsat efter den 1. maj 2019 i ethvert andet EU-organ, -kontor eller -agentur, og som skal behandle sagen, før den kan indbringes for Retten.

Endelig udvides denne ordning til også at omfatte tvister vedrørende opfyldelse af aftaler, der indeholder en voldgiftsbestemmelse. Sådanne tvister kræver nemlig som oftest kun, at Retten anvender den nationale ret, hvortil voldgiftsbestemmelsen henviser, på tvistens realitet.

Udvidelserne af ordningen med forudgående bevilling af appeller finder anvendelse fra den 1. september 2024.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler (+352) 4303 3127

Følg Domstolen online!

¹ Europa-Parlamentets og Rådets [forordning \(EU, Euratom\) 2024/2019](#) af 11.4.2024 om ændring af protokol nr. 3 vedrørende statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

² Jf. [PM nr. 59/24](#).

³ Jf. med hensyn til oprettelsen i 2019 af ordningen med forudgående bevilling af appeller [PM nr. 53/19](#).